

**SOORTGERICHT ONDERZOEK NAAR
RANSUIL EN SPERWER
WESTPOLDER
TE BERKEL EN RODENRIJS**

**SOORTGERICHT ONDERZOEK
NAAR RANSUIL EN SPERWER
WESTPOLDER
TE BERKEL EN RODENRIJS**

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Lansingerland
Tobias Asserlaan 1
2662 SB Bergschenhoek

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. ing. N. Alderliesten

Wijze van citeren: VanderHelm Milieubeheer B.V. (2022). LAWE20220295 Soortgericht onderzoek naar Ransuil en Sperwer Westpolder te Berkel en Rodenrijs, d.d. 17-11-2022.

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: LAWE20220295

Verantwoording	Status / versie	Definitief, versie 1
	Datum	17 november 2022
Auteur	Dhr. ing. N. Alderliesten	
Kwaliteitscontrole	Dhr. ing. A. Kolders	
Vrijgave	Mevr. ing. K.E. Orie-Vreugdenhil	

INHOUDSOPGAVE

1 PROJECTBESCHRIJVING	4
1.1 HUIDIGE SITUATIE	4
1.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	4
2 SOORTGERICHT ONDERZOEK VOGELS	5
2.1 METHODE ONDERZOEK RANSUIL & SPERWER (CATEGORIE 4)	5
2.2 RESULTATEN EN INTERPRETATIE	6
2.3 TOETSING WERKZAAMHEDEN	7
3 CONCLUSIE	8
3.1 TOETSING WERKZAAMHEDEN	8
3.2 BIODIVERSITEITSADVIES	8
REFERENTIELIJST	9

BIJLAGEN

1. Kwaliteitsborging en verantwoording
2. Regionale situatiekaart projectgebied
3. Wettelijke en bestuurlijke kaders natuurbescherming
4. Zonsopkomst- en ondergang
5. Weersomstandigheden tijdens uitgevoerde bezoeken
6. Waarnemingen soorten

1 PROJECTBESCHRIJVING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van gemeente Lansingerland opdracht gekregen voor het uitvoeren van een soortgericht onderzoek naar ransuil en sperwer (cat. 4) ter plaatse van het projectgebied Westpolder te Berkel en Rodenrijs. Nesten van ransuil en sperwer zijn jaarrond beschermd. De gegevens van het projectgebied staan weergegeven in tabel 1 en de projectbegrenzing is weergegeven in afbeelding 1. De aanleiding tot het uitvoeren van dit onderzoek zijn de voorgenomen kapwerkzaamheden binnen het projectgebied en de Wet natuurbescherming. Het doel van het onderzoek is het aantonen dan wel uitsluiten van beschermde elementen van voorgenoemde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Westpolder DP4W
Straat:	N471
Plaats:	Berkel en Rodenrijs
Gemeente:	Lansingerland
Provincie:	Zuid-Holland

Afbeelding 1: Begrenzing projectgebied met een rode lijn (Bron: Googlemaps).

1.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied (gegevens projectgebied staan weergegeven in (tabel 1)

Tabelbetreft een perceel dat voornamelijk bestaat uit: ruigte (riet- en braamstruweel), zwarte elzen en wilgen. Het projectgebied is omsloten door enkele smalle watergangen, die geen onderdeel vormen van het projectgebied. Aan de zuidkant van het projectgebied ligt een bredere watergang, 'de Zilvergracht'. Deze watergang maakt geen onderdeel uit van het projectgebied. Langs de Zilvergracht ligt aan weerszijden een wandelpad. De omgeving van het projectgebied bestaat uit: de N471 die ten opzichte van het projectgebied van noord naar zuidwest loopt. De N471 wordt aan de uiterste noordkant van het projectgebied doorsneden door de metrolijn E van de Randstadrail. Ten oosten van het projectgebied ligt een woonwijk (Berkel en Rodenrijs), ten noorden van het projectgebied liggen de woonwijken Oostmeerpolder en Keijzershof (Pijnacker). Ten zuiden van het projectgebied liggen agrarische percelen en diverse bedrijventerreinen. De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1. Voor de regionale ligging van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 2.

1.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden betreffen het rooien van het aanwezig bosplantsoen en de realisatie van oppervlaktewater, ten behoeve van waterberging. De kapwerkzaamheden worden uitgevoerd in het najaar van 2022.

2 SOORTGERICHT ONDERZOEK VOGELS

Op basis van de eerder uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk LAWE20211439, d.d. 21 januari 2021) ter plaatse van Westpolder te Berkel en Rodenrijs wordt geconcludeerd dat juridisch zwaarder beschermde elementen van roofvogels en uilen worden verwacht. Deze zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2: Te verwachte beschermde elementen per vogelsoort.

Soort	Verwacht element	Locatie verwacht element
Ransuil (cat. 4)	Nesten	Aanwezige oude kraaien en/of eksterneesten in bomen
Sperwer (cat. 4)	Nesten	Aanwezige oude kraaien en/of eksterneesten in bomen

2.1 METHODE ONDERZOEK RANSUIL & SPERWER (CATEGORIE 4)

Het onderzoek naar beschermde elementen van ransuil en sperwer is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010), het Kennisdocument Ransuil (2017) en uitgevoerd conform de telrichtlijnen van SOVON. De bezoeken zijn met behulp van een verrekijker uitgevoerd.

In tabel 3 staan de data van de veldbezoeken ten behoeve van het soortgericht onderzoek naar vogels weergegeven, evenals de tijden waarbinnen het veldbezoek is uitgevoerd en de onderzochte elementen. Voor zonsopkomst- en ondergangstijden wordt verwezen naar bijlage 4. De weersomstandigheden van de betreffende data staan weergegeven in bijlage 5.

Tabel 3: Data en tijden van veldbezoeken ten behoeve van het soortgericht onderzoek naar ransuil en sperwer.

Datum	Tijd	Soort(en)	Veldwerkers
16-3-2022	19:00 – 21:00	Ransuil	Dhr. Ing. N. Alderliesten Dhr. N.N.P. Korevaar BSc
24-3-2022	10:45 – 12:30	Sperwer	Dhr. Ing. N. Alderliesten;
31-3-2022	19:12 – 21:12	Ransuil	Dhr. Ing. N. Alderliesten; Dhr. A. Dingley
26-4-2022	10:30 – 12:30	Sperwer	Dhr. Ing. N. Alderliesten;
11-5-2022	12:45 – 14:30	Sperwer	Dhr. Ing. N. Alderliesten;
19-5-2022	22:30 – 00:30	Ransuil	Mevr. Ing. K. Orie; Dhr. A. Dingley
13-6-2022	12:59 – 13:34	Sperwer	Dhr. Ing. S. van Bekkum

Ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van nesten en rustplaatsen van de ransuil en sperwer is de werkwijze gehanteerd zoals hieronder beschreven.

Het onderzoek naar vogels met een nestplaats of rustplaats uit categorie 4 (specifiek: ransuil en sperwer) is gebaseerd op de telrichtlijnen van SOVON en is gedeeltelijk gecombineerd uitgevoerd met andere bezoeken. In totaal zijn 7 bezoeken uitgevoerd: vier ten behoeve van sperwer, op 24 maart 2022, 26 april 2022, 11 mei 2022 en 13 juni 2022 en drie bezoeken ten behoeve van de ransuil op 16 maart, 31 maart en 19 mei. Tijdens deze bezoeken is gelet op één of meer van de volgende waarnemingen, wat duidt op een aanwezige nestlocatie:

- een territoriaal individu of;
- een paartje bij een potentiële nestplaats of;
- roepende jongen, of;
- plukresten, krietstreden (poepsporen) en braakballen, of;
- paring, overdracht van voedsel, of ander gedrag waaruit geconcludeerd kan worden dat er nesten aanwezig moeten zijn.

Tijdens het onderzoek zijn het aantal aanwezige broedparen en de locaties van de eventuele aanwezige nesten vastgesteld.

In het projectgebied bevinden zich ten tijde van het onderzoek twee potentiële nestlocaties voor ransuil en sperwer (zie afbeelding 2). Het projectgebied kon bij de bezoeken ten behoeve van het onderzoek naar sperwer, die overdag werden uitgevoerd, door 1 ecooloog worden overzien. In verband met de veiligheid zijn de bezoeken ten behoeve van het onderzoek naar ransuil, die in de avond en nacht plaatsvonden, met twee personen uitgevoerd. Door het onderzoek overdag met tenminste één ecooloog en het onderzoek in de avond/nacht met twee ecologen uit te voeren zijn geen nesten van roofvogels of uilen met nesten in categorie 4 gemist.

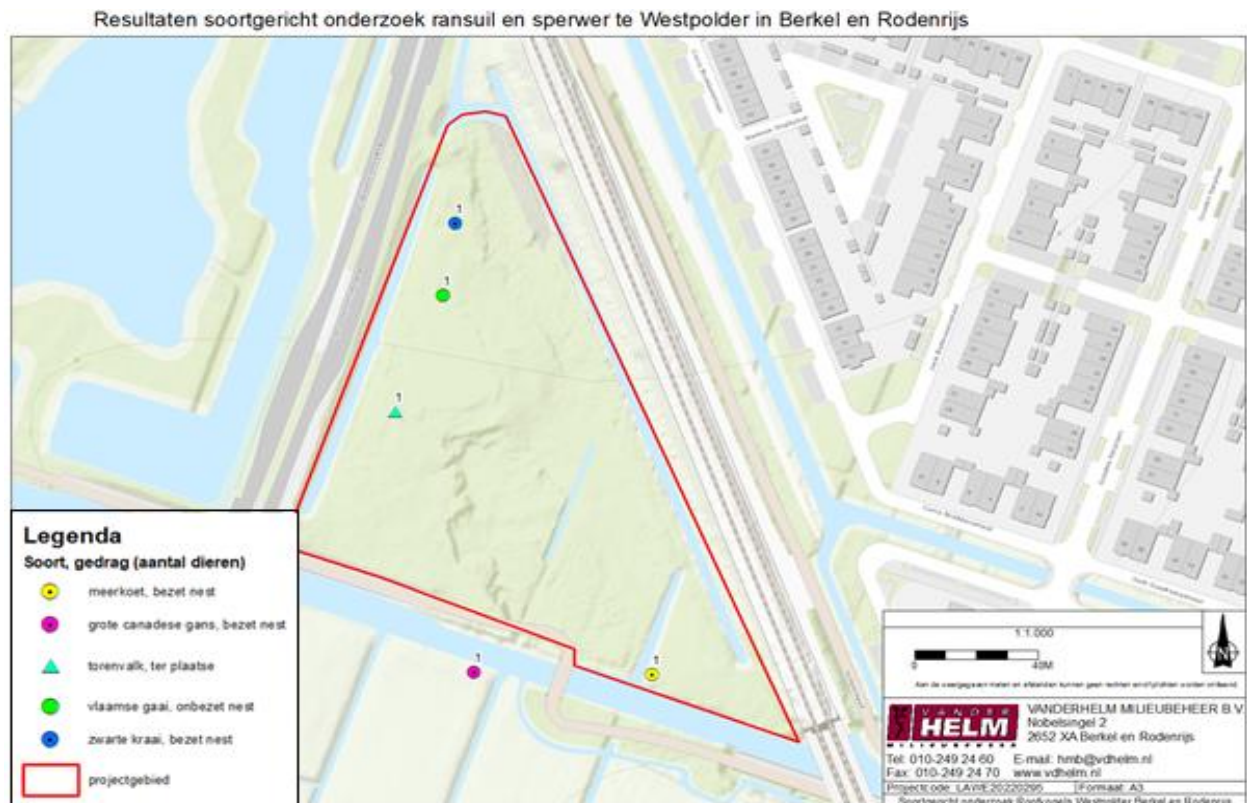

Afbeelding 2: In het projectgebied zijn twee (oude) nesten aanwezig die voor ransuil en sperwer geschikt zijn om te broeden. De nestlocaties zijn aangegeven met de blauwe driehoeken.

2.2 RESULTATEN EN INTERPRETATIE

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat in het projectgebied geen jaarrond beschermde nesten van ransuil en/ of sperwer (beide cat. 4 soorten) aanwezig zijn. Het eindresultaat van de bezoeken ten behoeve van het soortgericht onderzoek naar beschermde elementen van ransuil en sperwer is op kaart weergegeven in afbeelding 3.

In onderstaande paragraaf zijn de resultaten van het soortgericht onderzoek naar ransuil & sperwer (categorie 4) nader toegelicht. In bijlage 6 zijn de waarnemingen per bezoek weergegeven.

Afbeelding 3: Resultaten soortgericht onderzoek naar ransuil en sperwer in het broedseizoen 2022.

2.2.1 RANSUIL & SPERWER (CATEGORIE 4)

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van nesten van sperwer of ransuil zijn in of nabij het projectgebied geen waarnemingen gedaan van ransuil of sperwer. Sporen zoals plukresten, krijtstrepen (poepsporen) en/of braakballen zijn tijdens de bezoeken tevens niet aangetroffen. Het projectgebied was tijdens de bezoeken goed begaanbaar en goed te overzien. Derhalve kunnen nesten van sperwer en ransuil binnen het projectgebied worden uitgesloten.

2.2.2 OVERIGE WAARNEMINGEN

Op de kaart in afbeelding 3 is te zien dat één van de twee potentiële nestlocaties voor ransuil en/of sperwer in gebruik is genomen door een koppel zwarte kraaien (cat.5). Het tweede aanwezige nest dat potentie had voor ransuil en sperwer is gedurende het broedseizoen van 2022 niet in gebruik genomen. Tijdens de bezoeken die zijn uitgevoerd in de avond en/of nacht is tevens vastgesteld dat in het projectgebied ook enkele gewone dwergvleermuizen foerageerden. Zowel voor de broedende zwarte kraai als voor de foeragerende gewone dwergvleermuizen is voldoende alternatief in de nabije omgeving van het projectgebied zoals beschreven in de eerder uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk LAWE20211439, d.d. 21 januari 2021).

Verder zijn tijdens de bezoeken nog een bezet nest van een koppel meerkoeten binnen de projectbegrenzing en een nest van een koppel grote Canadese ganzen net buiten de projectbegrenzing vastgesteld (zie afbeelding 3 en bijlage 3).

2.3 TOETSING WERKZAAMHEDEN

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen nesten of rustplaatsen van zwaardere beschermde vogels (met nesten uit categorie 1 tot en met 4) aanwezig zijn. Zolang de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van maart tot en met augustus) worden uitgevoerd zijn er geen vervolgstappen noodzakelijk in het kader van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft vogels. Wanneer werkzaamheden ten tijde van het broedseizoen worden uitgevoerd, dient rekening te worden gehouden met aanwezigheid van algemene broedvogels en categorie 5 (met voldoende alternatief in omgeving) soorten vogels.

3 CONCLUSIE

Ter plaatse van het projectgebied Westpolder te Berkel en Rodenrijs is een soortgericht onderzoek naar ransuil en sperwer uitgevoerd. Ter plaatse van het projectgebied is men voornemens om in het najaar 2023 kapwerkzaamheden uit te voeren.

3.1 TOETSING WERKZAAMHEDEN

Het doel van het onderzoek is het uitsluiten dan wel aantonen van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van bovengenoemde soorten in het projectgebied. Vervolgens is bepaald of door de werkzaamheden sprake kan zijn van het overtreden van de Wet natuurbescherming en welke vervolgstappen mogelijk noodzakelijk zijn.

Op basis van het soortgericht onderzoek is het volgende geconcludeerd:

Tabel 4: Conclusies soortgericht onderzoek.

Soort(groep)	Conclusie
Ransuil & sperwer (cat. 4)	- In het projectgebied zijn geen nesten van de ransuil en/ of sperwer vastgesteld. - Sporen zoals plukresten, krijstrepen (poepsporen) en/of braakballen zijn tijdens de bezoeken tevens niet aangetroffen.
Overige waarnemingen	- In het projectgebied is tijdens de bezoeken een bezet nest van een zwarte kraai (cat. 5 met voldoende alternatief) vastgesteld. - In het projectgebied kunnen tijdens het broedseizoen nesten of rustplaatsen van algemene broedvogels aanwezig zijn. In de uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk LAWE20211439, d.d. 21 januari 2021) is reeds geadviseerd op welke manier hier rekening mee gehouden dient te worden gedurende de werkzaamheden. Dit geldt ook voor algemene zoogdieren, vissen en amfibieën.

3.2 BIODIVERSITEITSADVIES

Het projectgebied is in huidige situatie van waarde voor diverse soort(groep)en. Zo zijn er tijdens de uitgevoerde bezoeken onder andere foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Geadviseerd wordt om met de herinrichting rekening te houden met foeragerende vleermuizen door de bomen in het projectgebied niet allemaal te kappen en delen die een luwte vormen zoveel mogelijk intact te laten en in de toekomstige situatie niet te verlichten. Met de geplande herinrichting ontstaan tevens mogelijkheden om de biodiversiteit (soortenrijkdom aan planten en dieren) in het projectgebied te vergroten. Zo zijn er in (de directe omgeving van) het projectgebied elementen als dood hout, omgevallen bomen en watergangen aanwezig die kunnen bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit. Geadviseerd wordt om hier bij de herinrichting van het projectgebied ook gebruik van te maken en in te zetten op een integrale aanpak. VanderHelm Milieubeheer B.V. draagt hier graag een steentje aan bij en heeft ervaring met het opstellen en implementeren van biodiversiteitsadviezen. Voor vragen hierover kunt u contact opnemen met de afdeling ecologie.

REFERENTIELIJST

- Bij12 (2017) Kennisdocument Ransuil
- Koning, J. de; Broek, JW van den; Meyere, D. de & Bruens, H. (2009). *Dendrologie van de lage landen*. Uitgeverij KNNV.
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI). *Weeroverzichten*
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (1979). *Vogelrichtlijn*. 79/409/EEG.
- Nationale Databank Flora en Fauna (2016), *NDFF Uitvoerportaal*.
- Rijksoverheid (2012). Versie 0.4. *Memorie van toelichting bij het voorstel van wet met regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*
- Rijksoverheid (2016). *Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden*. Stb-2016-34 ISSN 0920 – 2064 's-Gravenhage 2016. *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de Natuur (Wet natuurbescherming)*.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland. <https://www.sovon.nl/>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland (2002). *Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 - 2000 - Nederlandse fauna 5*. KNNV & EIS.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland (2005). *Rode Lijst van de Nederlandse broedvogels*. Tirion Uitgevers
- Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF). *Waarnemingen van flora en fauna*. <https://www.telmee.nl/?c=portal&m=telmee>
- VanderHelm Milieubeheer B.V. (2021). Projectcode: LAWE2021. *Ecologische quickscan Westpolder te Berkel en Rodenrijs, d.d. 21-01-2022*

BIJLAGE 1 KWALITEITSBORGING EN VERANTWOORDING

DESKUNDIGHEID

De uitvoerend ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige. Deze voorwaarden zijn vermeld in Box 1.

Box 1: Voorwaarden voor deskundigheid, Ministerie van Economische Zaken.

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

VOLLEDIGHEID ONDERZOEK

De ecologische quickscan betreft een onderzoek naar onder andere de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna in en nabij het projectgebied. Het onderzoek is gebaseerd op een bureaustudie en een éénmalig veldbezoek. Voor een volledige inventarisatie van alle aanwezige flora en fauna ter plaatse van het projectgebied dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd wat veelal gebonden is aan bepaalde perioden in het jaar.

Uit een soortgericht onderzoek kan naar voren komen dat beschermde soorten aanwezig zijn en dat daarop een negatief effect ontstaat. Mitigerende en/of compenserende maatregelen zijn dan nodig en mogelijk dient een ontheffing te worden aangevraagd om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze vervolgstappen zijn geen onderdeel van de ecologische quickscan.

KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op de door de NGB vastgestelde gedragscode.

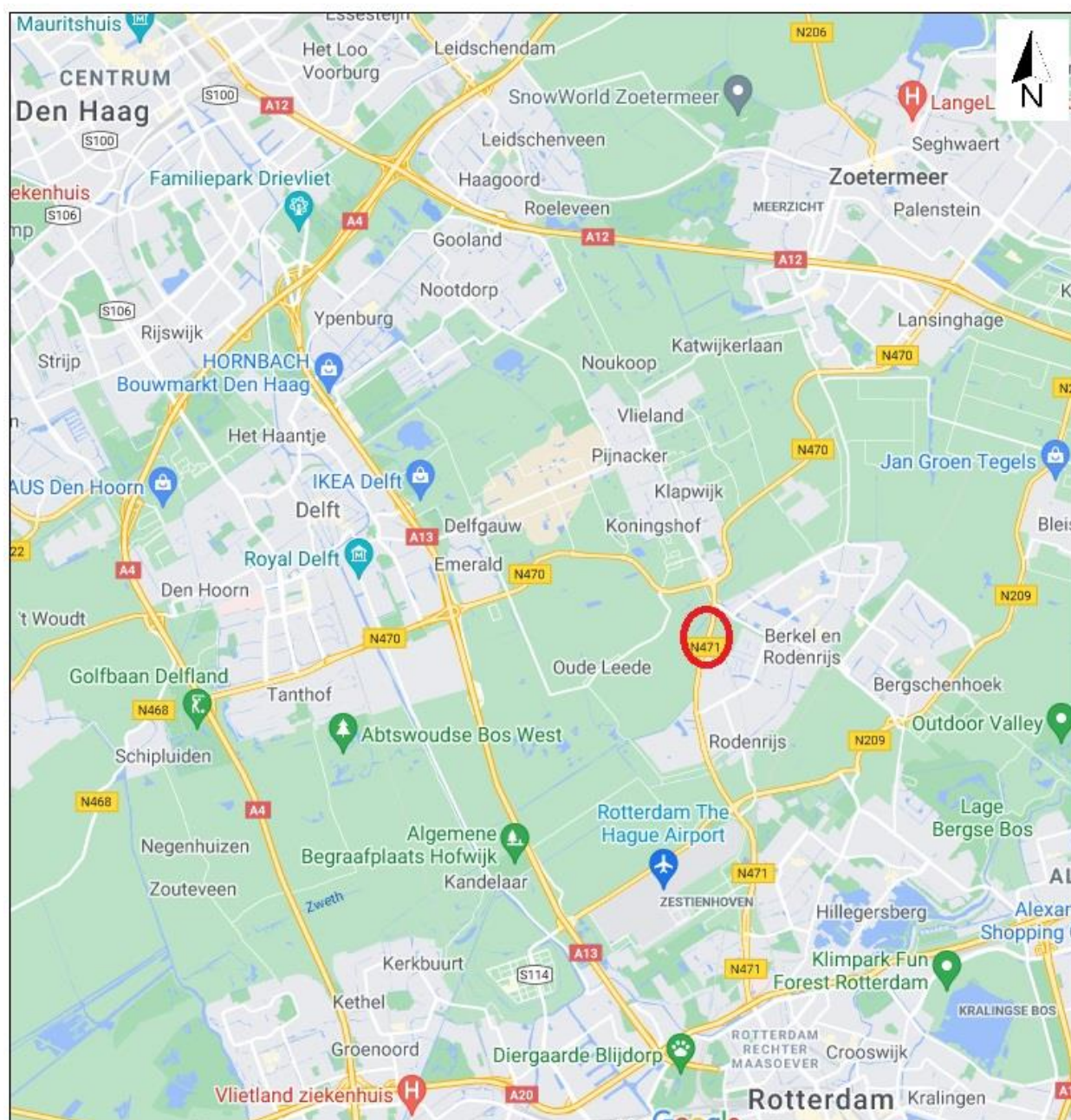
VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V.

VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

BIJLAGE 2 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

 = Projectgebied

Bron: google maps

BIJLAGE 3 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van enerzijds in het wild levende dieren (fauna) en planten (flora) en anderzijds de gebiedsbescherming en de bescherming van houtopstanden. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving inzake de Wet natuurbescherming.

WET NATUURBESCHERMING (01-01-2017)

De Wet natuurbescherming is een samenvatting van drie voormalige natuurwetten: De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Onder de Wet natuurbescherming valt nu de soortenbescherming en de gebiedsbescherming.

SOORTENBESCHERMING (FLORA EN FAUNA)

De Wet natuurbescherming beschermt kwetsbare en zeldzame flora en fauna. De wet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. Daarbij is het niet van belang of dat specifieke gebied ook wettelijk beschermd wordt. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in Europees- en Nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Afhankelijk van de beschermde status van een soort dient bij de aantasting van exemplaren of nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort, bij activiteiten die de verbodsbepalingen overtreden, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Indien geen verbodsbepalingen worden overtreden kan mogelijk worden volstaan met een mitigatieplan.

Europees beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn en vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Voor deze soorten dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, dwingende redenen van groot openbaar belang of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten en rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij de Wet natuurbescherming.

Vrijstelling

Middels een vrijstellingsregeling kan in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend worden voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten blijft wel de algemene zorgplicht van kracht. Per provincie wordt een vrijstellingslijst opgesteld. Elke provincie kan ervoor kiezen om verschillende soorten vrij te stellen. Per project zal gekeken moeten worden welke dier- en plantensoorten in de betreffende provincie zijn vrijgesteld. Voor soorten die niet zijn vrijgesteld dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, of dient bij de aantasting van exemplaren nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort bij activiteiten die de verbodsbepalingen overtreden, een ontheffing op de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

Verboden handelingen

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Gedragscode

Voor zowel Europees als nationaal beschermde soorten geldt dat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden volgens een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. De betreffende gedragscode moet voor de werkzaamheden en soort(groep) geschreven en beschikbaar zijn. Dit geldt indien de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of –bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik, of
- een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een gedragscode, mits de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten behouden blijft.

Zorgplicht

De zorgplicht valt onder zowel de soortenbescherming (dier- en plantensoorten) als de gebiedsbescherming. Onderstaand worden de maatregelen met betrekking tot zorgvuldig handelen weergegeven, zoals opgenomen artikel 1.11 en artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming

3. Van zorgvuldig handelen is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
 - a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en
 - b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - i. dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;

- ii. nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- iii. eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of
- c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

GEBIEDSBESCHERMING

Onder de gebiedsbescherming vallen de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, Beschermde Natuurmonumenten, gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands) en houtopstanden.

Natura2000

Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor elk Natura2000-gebied wordt door de betreffende provincie een beheerplan opgesteld, waarin de nodige instandhoudingsmaatregelen zijn opgenomen.

Artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming stelt over Natura2000-gebieden het volgende:
‘ Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. ’

De toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied gelegen is en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Als dit niet het geval is dan is verder onderzoek niet nodig. Indien er wel sprake is van een effect op beschermde natuurwaarden is een aanvullende toetsing noodzakelijk, waarbij wordt vastgesteld in hoeverre er sprake is van een negatief effect.

Natuurnetwerk Nederland

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder het NNN vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het "nee, tenzij"- regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming (houtopstanden) vallen:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd.

Wanneer voor het uitvoeren van werkzaamheden houtopstanden zoals hierboven beschreven gekapt moeten worden geldt een meldings- en herplantplicht. De kapmelding is geen kapvergunning. In sommige gemeenten is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Voordat gekapt wordt, is het raadzaam bij de gemeente na te vragen of een vergunning vereist is. Als dat zo is, moet die apart worden aangevraagd. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Binnen drie jaar nadat een bos is gekapt, moet het worden herplant. Deze termijn van drie jaar geldt ook als het bos door een calamiteit (brand, storm, ziekten of plagen) verloren gaat. Na drie jaar moet er een geslaagde herbebossing zijn uitgevoerd. Een herbeplanting die niet goed is aangeslagen moet, binnen 3 jaar na kap, worden ingeboet.

In de Wet natuurbescherming zijn verboden handelingen ten aanzien van houtopstanden opgenomen in artikel 4.2. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
 - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
 - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

De meldings- en herplantplicht is niet van toepassing:

- indien houtopstanden worden geveld ter uitvoering van instandhoudingsmaatregelen of ten behoeve van Natura2000-gebieden.
- voor het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In uitzonderingsgevallen kan een kapverbod worden opgelegd als het natuur- en landschapsschoon ernstig geschaad dreigt te worden door de voorgenomen kap. In de praktijk gebeurt dit nagenoeg nooit. Er moet sprake zijn van opstanden of lanen van een uitzonderlijke natuurwaarde of landschappelijke waarde.

52°00' noorderbreedte en 5°00' oosterlengte

KNMI
Bezoekadres
Utrechtseweg 297
3731 GA De Bilt
Postadres
Postbus 201
3730 AE De Bilt
T 030-220 69 11
F 030-221 04 07
www.knmi.nl
klimaatsdesk@knmi.nl

Datum
01 september 2021

BIJLAGE 5 WEERSOMSTANDIGHEDEN TIJDENS UITGEVOERDE BEZOEKEN

Tabel 7: Weersomstandigheden*

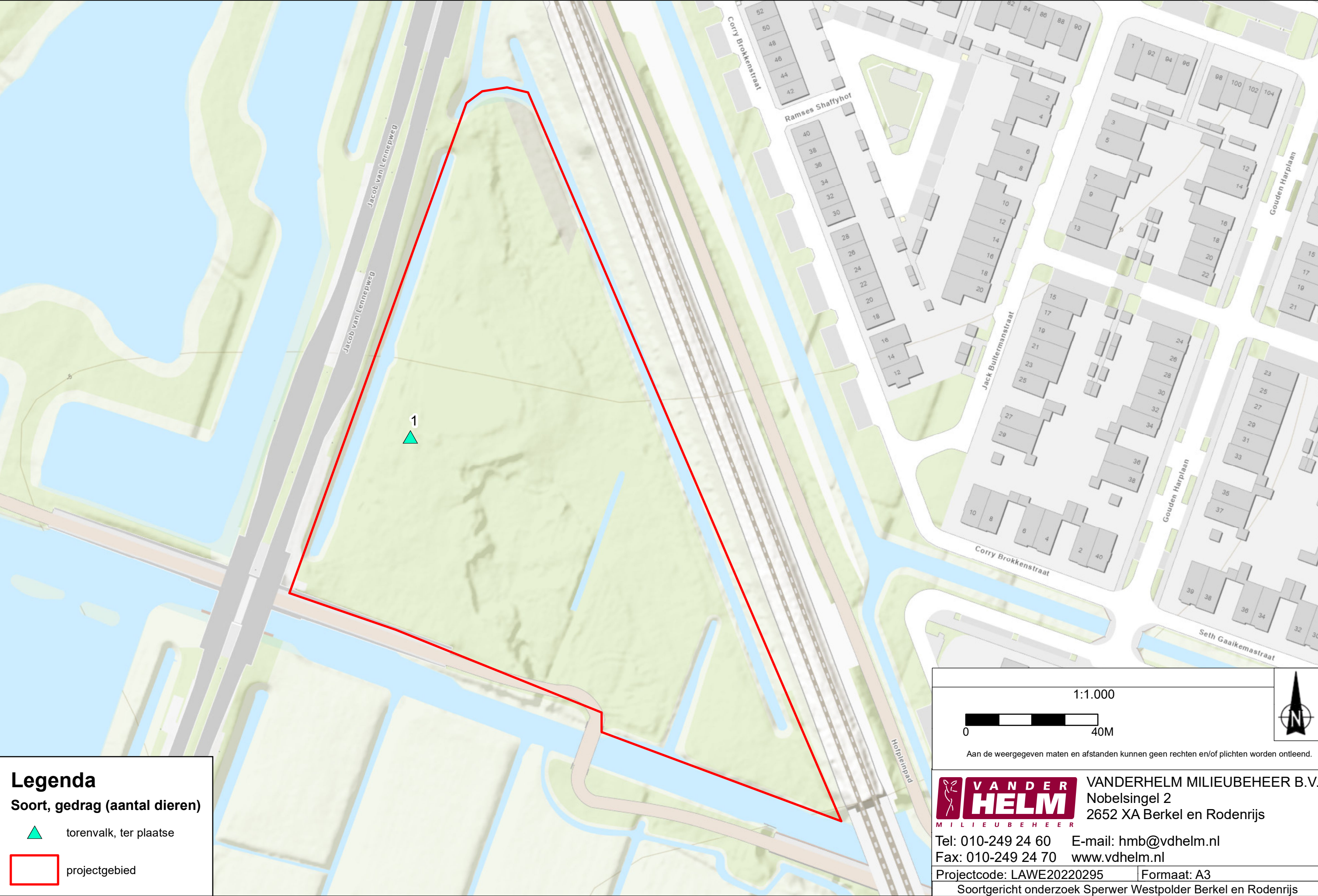
Datum	Temperatuur °C	Windrichting + -kracht (overheersend)	Bewolking	Neerslag (mm)
16-3-2022	12	ZO 3	Bewolkt en droog	0,0
24-3-2022	1	N 2	Licht bewolkt en droog	0,0
31-3-2022	12	NO 4	Bewolkt en droog	0,0
26-4-2022	9,3	N 3	Half bewolkt en droog	0,0
11-5-2022	19	W 4	Licht bewolkt en droog	0,0
19-5-2022	13	W 2	Bewolkt en droog	0,0
13-6-2022	17	WNW 4	Half bewolkt en droog	0,0

* Weersomstandigheden ter plaatse van weerstation Rotterdam (bron: KNMI).

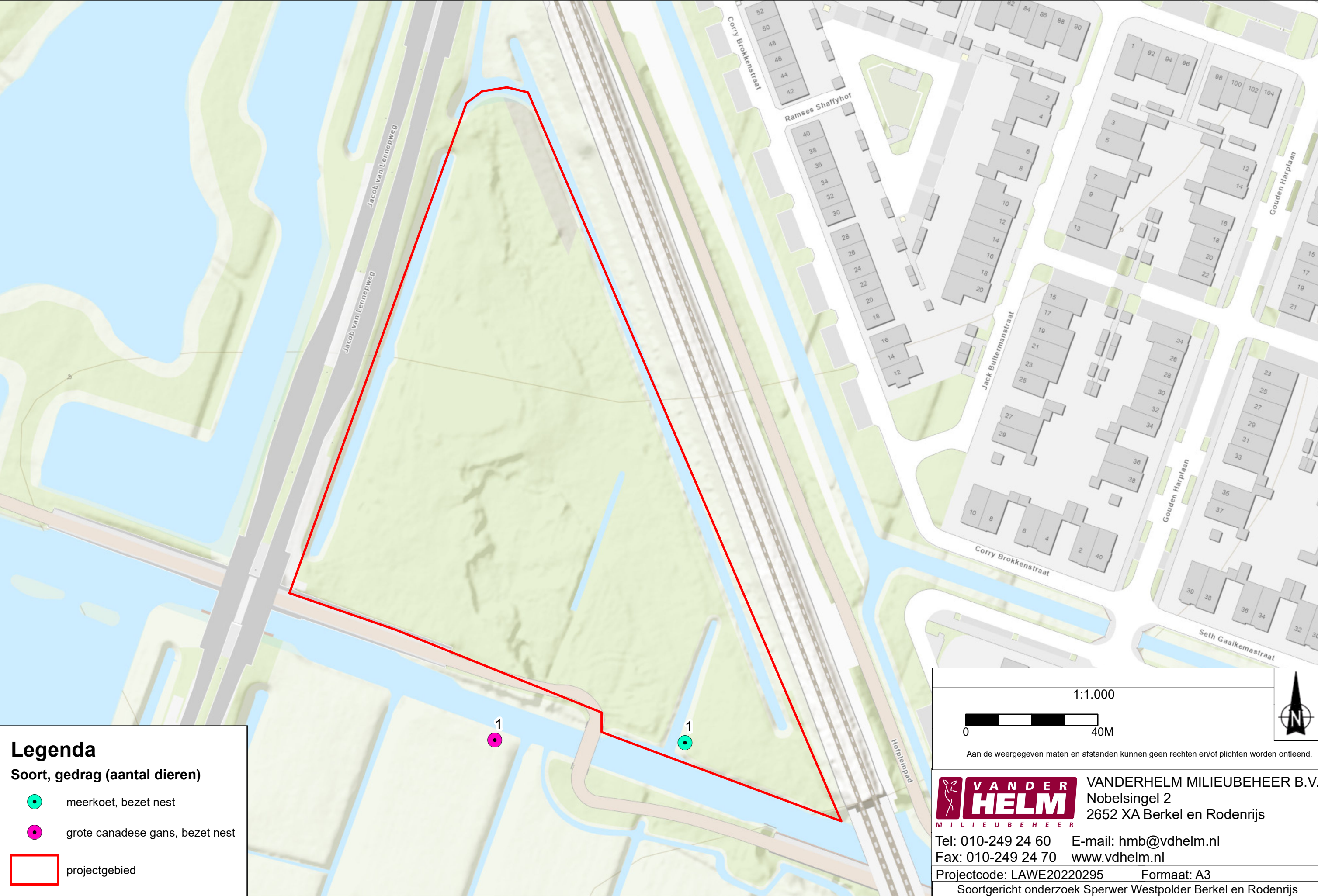
** Op het moment van het veldbezoek was het droog

BIJLAGE 6 WAARNEMINGEN PER BEZOEK

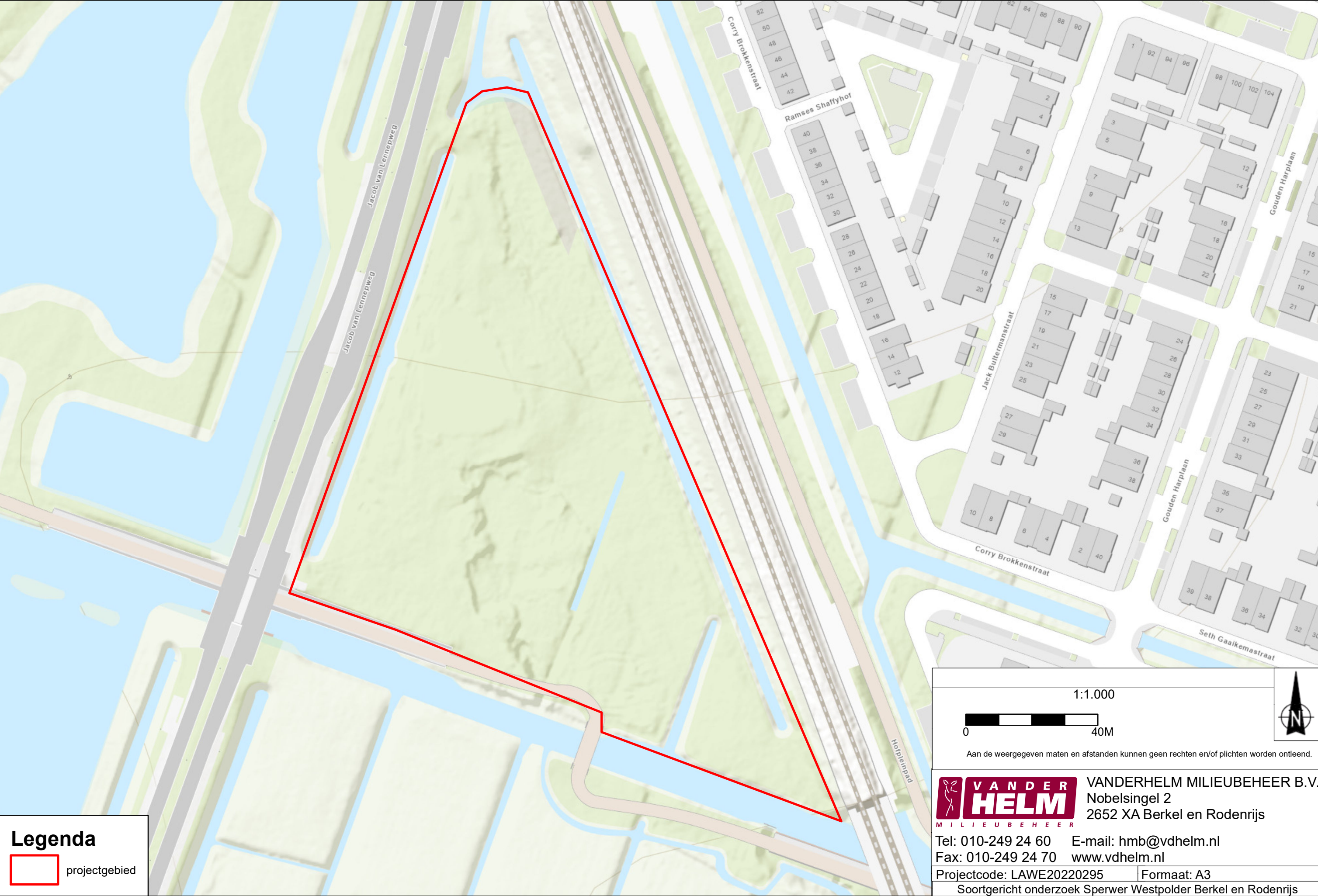
Bijlage: Waarnemingen Sperwer bezoek 1 (24-3-2022)

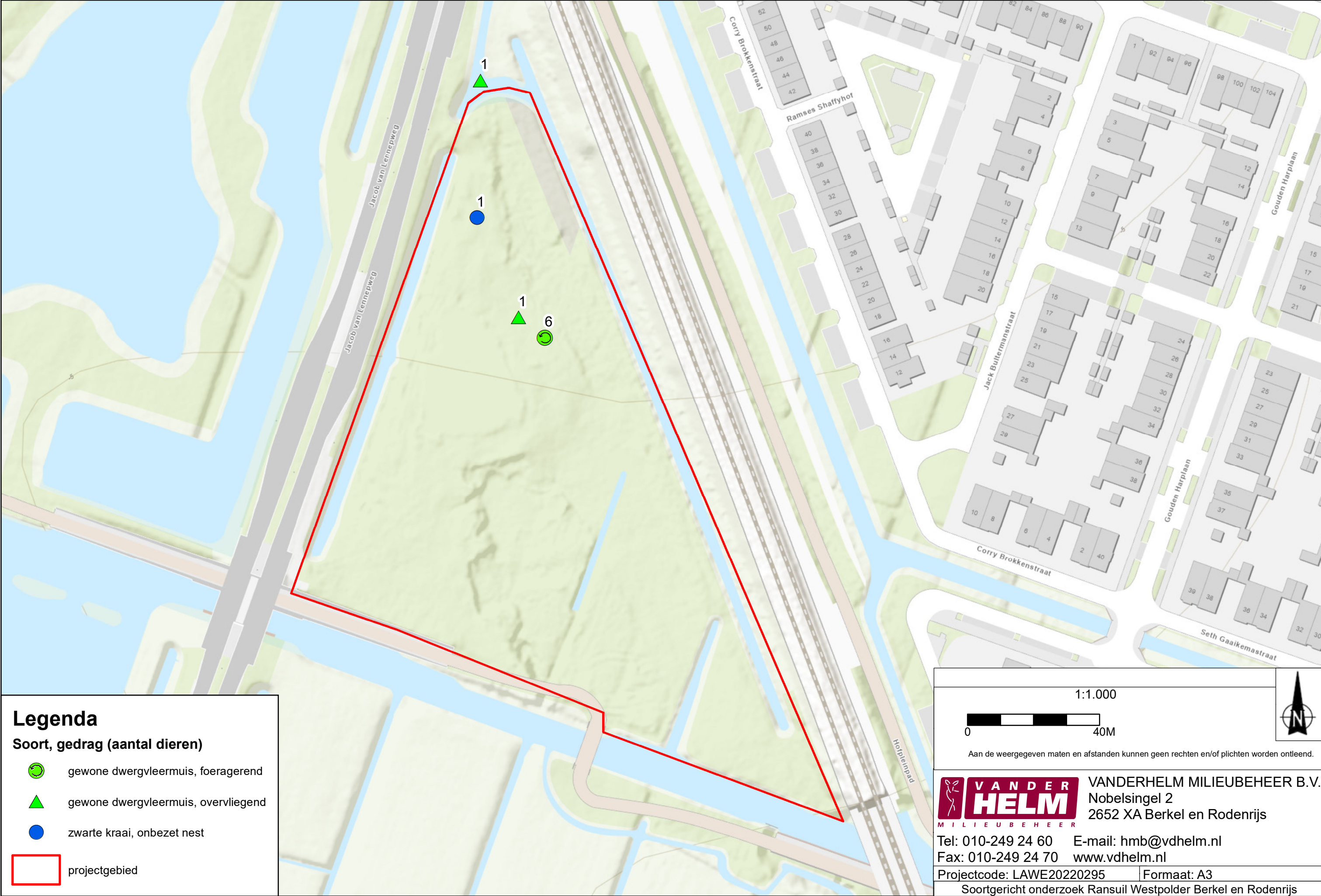
Bijlage: Waarnemingen Sperwer bezoek 2 (26-4-2022)

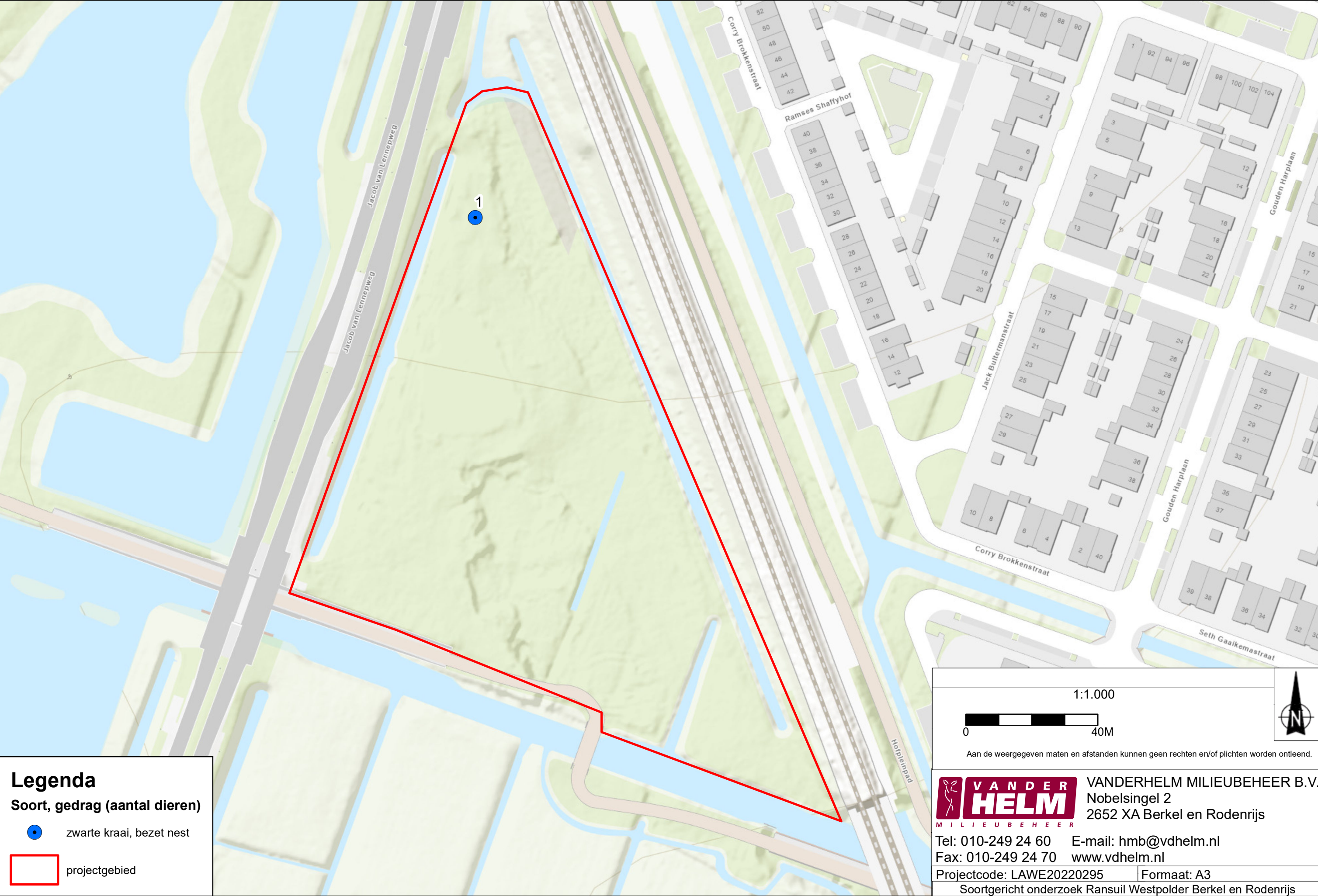
Bijlage: Waarnemingen Sperwer bezoeken 3 en 4 (11-5-2022 en 13-6-2022)

Bijlage: Waarnemingen Ransuil bezoek 1 (16-3-2022)

Bijlage: Waarnemingen Ransuil bezoek 2 (31-3-2022)

Bijlage: Waarnemingen Ransuil bezoek 3 (19-5-2022)

